

TEMATIKA

ALKOTÁS II. LÁTVÁNY ÉS KOMPOZÍCIÓ

Nappali

Tantárgy neve	Alkotás II. Látvány és kompozíció
Tantárgy kódja	BKP2221
Meghirdetés féléve	2
Kreditpont	5
Heti kontaktóraszám (elm.+gyak.)	0+4
Félévi követelmény	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	BKP2120
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Piti Zsuzsanna
Tantárgyfelelős tanszék kódja	VKI

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

Tantárgyleírás:

A képi kifejezési lehetőségek történeti vizsgálata. A képalkotás útja a camera obscurától a digitális képig. Kép-jel-írás-szimbólum. Látás és megismerés. A műalkotás hatásmechanizmusa. A műalkotás és a néző viszonya.

A vizuális nyelv, a képépítés törvényei, tartalom és forma, funkció és forma összefüggései.

Az esztétikum vizuális megjelenési formái; a ritmus, az arány, a szimmetria-egyensúly, a vonal-folt-plasztika, tér és tömeg problémái, a sötét-világos-színes-színtelen jelenségei, a statikusság, dinamikusság, egyensúlyeltolódás kérdései. Stílusgyakorlatok, parafrázisok, átiratok készítése.

A kifejező elemek hatástényezőinek vizsgálata kompozíciókban, különböző ábrázolásmódokban. Önálló problémafelvetés látványépítéssel; a probléma rögzítése az ötlettől a kivitelezésig. Kompozíciók tervezése adott feltételekkel.

A figura, mint kompozíciós elem problémájának elemzése különböző ábrázolási rendszerekben, méreteken, formátumokban és anyagokban. A szín- és tónusviszonyoknak, mint a képalakítás elemeinek vizsgálata.

Kompozícióépítés: figura belső térben; feldolgozása grafikusan, ill. festői eszközökkel.

Kompozícióépítés: csendélet belső térben; feldolgozása grafikusan, ill. festői eszközökkel.

Emberi figura részelemeinek komponálása: portré; grafikusan, festőien. Önálló program célzott kialakítása.

Féléves tematika:

Tantárgyi program ismertetése, anyag- és eszközszükséglet. A tussal, páccal való rajzolás lehetőségei. Emberi alak rajzolása élő modell alapján, kalligrafikus ecsetkezelés gyakorlása. Transzparencia és áthatás jelenségei a további festői/grafikai feldolgozás során.

1. Színes beállítások feldolgozása vegyes technikai megoldásokkal, műtermi és otthoni beállítások alapján, grafikus és festői megközelítéssel. (egyedi beállítás, csendélet, kompozíciók tervezése, rajzolása, festése). 1 db A3 grafitrajz, 3 db A4 tusrajz, 2 db A3 akvarell. Házi feladat: 1 db 50X70 cm akril (olaj/ vászon festmény készítése) egyéni beállítás/ csendélet alapján, üvegtárggyal és élő növényvel komponálva. Kidolgozásban igazodva a természetes fény és a valós formaábrázolás kialakításához, aprólékos realisztikus megformálás.
2. Mozgalmas kompozíció készítése, egy modell többszöri lerajzolása ugyanazon a felületen különféle anyaghasználat, pl. toll, tus, oldott tus, fapác, tűfilc, színes filcek, szén, golyóstoll használata. A fontosabb egyedi grafikai és festészeti technikák ismertetése. Foltképzés, felületalkotás (változatos jelkészlet), tónusok és lavírozás, festői és grafikus jellegű megoldások. 1 db 50X70 cm akvarellpapír, színes grafika emberi kontúr felhasználásával, grafikus képelemek strukturális viszonyai.
3. Az előző feladat folytatása - Kollázs. A képformátum különféle lehetőségei, képkivágat, kompozíció. Képtervek, rajzok és színvázlatok, kollázsok készítése különféle képformátumok alkalmazásával egy választott zene, zenemű, zenei korszak hatására sajátos képi világ kifejezése. (Sík-dekoratív kompozíciók tervezése, kollázs technikájának alkalmazása, rajzolás, festés) pl. Képzelt riport egy amerikai popfesztiválon
4. Festészeti technikák: emulziós festékek, temperák. Tojástempera készítése, használata, az alapozás szükséges lépései, anyagai; a felületet, szívóképességet, tapadást befolyásoló tényezők vizsgálata. Bizánci ikon festése hagyományos technikai alapozó előadás és gyakorlati előkészületek. A hagyományos ikonábrázolás történeti áttekintése, a szentek ábrázolásának hagyományai, lehetőségei. 1 db szabadon választott méretű ikon elkészítése.
5. „Panorámakép” festése látvány után (külső térről fotódokumentáció). Felületképzés, felületépítés, valamint a hordozó szerepe az alakításban. Vegyes kivitelezési módok (tempera-pasztell, tempera-olaj, akril-olaj), halmazott, vastag festékfelületek kialakítása, dinamikus ecsetkezelés, késsel, kézzel festés lehetőségei.
6. Festészeti technikák: az akril. Portré festése élő modell után akrillal egy ismert, jelentős festő stílusában. Felületképzés, ecsetkezelés, színhasználat; az előadásmód komplex voltának vizsgálata és lehetőség szerinti alkalmazása az alkotás során. (Stílusgyakorlatok I.) A választás megbeszélés alapján. 1 db 50X60 cm akril/vászon festmény. „Belebújok a festménybe, magamra veszem”
7. Az anyag- és eszközismeret fontossága, az alapozás további szükséges lépései a festészetben. Felületképzés-felületépítés, valamint a hordozó szerepe az alakításban. Vegyes kivitelezési módok (tempera-olaj, akril-olaj). Figurális és absztrakt, valamint fél absztrakt lehetőségek (Estéve). (Stílusgyakorlatok III.)
8. Optikai színkeverés a gyakorlatban I.. A színfelbontás különféle lehetőségei. A természeti fény- és színviszonylatok tanulmányozása külső térben, természetes fényviszonyok. (Múzeumfalu, Botanikus kert, park, erdő, mező, tópart, stb.) Festés

- akrillal (esetleg olajjal). 1 db tájábrázolás akvarellal, 1 db akrillal. Szinyei Merse Pál, Hollósy Simon, Glatz Oszkár, Gustave Courbet, John Constable, William Turner, Camille Corot, Edouard Manet, stb.
9. Folytatás - Optikai színkeverés a gyakorlatban II. A színfelbontás különféle lehetőségei. A természeti fény- és színviszonylatok tanulmányozása. Tájfestészet (plein air, impresszionizmus, pointillizmus). Festés és rajzolás a szabadban (festés akrillal, esetleg olajjal). Claude Monet, Edgar Degas, Camille Pissarro, Renoir, Seurat, Sisley, stb.
10. Az előző alkalommal elkezdett munka folytatása és befejezése.
Értékelés.

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

Évközben: folyamatos korrektúra, gyakorlati munkák értékelése, otthoni feladatok órai bemutatása, értékelése. /Otthoni feladatok: vázlatok, tervek, rajzok, grafikák, festmények./

- A félévi munkák bemutatása, prezentáció értékelése, gyakorlati jegy megadása

A félévközi ellenőrzések követelményei:

Tudás: Áttekintéssel rendelkezik az alapvető festészeti és grafikai alakítási módokról és technikákról. Birtokában van a képi alakítás történetével, alapvető technikáival és a kortárs képzőművészet aktuális helyzetével kapcsolatos ismereteknek. Átfogó ismeretekkel rendelkezik a képalkotás területén végzett alkotói tevékenységek alapjául szolgáló folyamatokról és koncepciókról, ismeri a festészet és a grafika területén használt alapanyagokat és azok egészségre gyakorolt hatását.

Képesség: Képes a klasszikus és a modern képzőművészet műfaji és formai sajátosságai közötti eligazodásra. Képes a műelemzésekben, a műélményekben, valamint az alkotótevékenység tapasztalataiban konkretizálódó ismereteket értelmezni, kiegészíteni, transzponálni, ezzel megteremtve egy szélesebb esztétikai műveltség alapjait. Képes a vizualitás területén tudatos és kreatív munkára, a vizuális kommunikációs technikáinak és tervezési módszereinek magas szintű alkalmazására.

Attitűd: Törekszik arra, hogy a képi alakítás eszközeit kreatívan használja saját területén, önálló alkotások létrehozására, illetve vegyen részt közös művészeti produkciók létrehozásában, hitelesen közvetítse a vizuális kultúra társadalmi értékeit.

Autonómia, felelősség: Felelősséget érez a környezete iránt, elfogadja az együttműködés kereteit.

Az érdemjegy kialakításának módja: Prezentáció,

órai és otthoni anyag bemutatása

Kötelező, ajánlott irodalom:

Kurth Wehlte: A festészet nyersanyagai és technikái, Bp., Balassi Kiadó, 2004 (ISBN 963 506 578 7)

Johannes Itten: A színek művészete (Szubjektív élmény és objektív megismerés, mint a művészethez vezető utak), Bp., Göncöl, 2016 (ISBN 9789639183186)

Sárközi Róbert: Grafikai technikák A fametszettől, a szitanyomásig, Bp., Corvus, 2002 (ISBN 9632022866)

Kőnig Frigyes: Térábrázolás, Bp., Cser Kiadó, 2014 (ISBN 978 963 278 349 9)

Kőnig Frigyes: A művészeti anatómia alapjai, Bp., Cser Kiadó, 2013 (ISBN 978 963 278 293 5)

Erwin Panofsky: A jelentés a vizuális művészetekben, Bp., Gondolat, 1984 (ISBN 9632813952)

Sárréti Gergely: Művészeti anatómia. EFOP-3.4.3-16-2016-00018 „Tudásfejlesztés és – hasznosítás a Nyíregyházi Egyetemen” keretében fejlesztett elektronikus tananyag, 2018.